

Tudáspróba

A farsang

A vidám farsang ideje vízkereszt napjától húshagyókeddig tartó, több hetes időszak.

Farsang farkának szombatjától kezdődött a farsangolás. Három napos evés-ivás, móka, alakoskodás, tánc következett. Voltak „kanivó” napok, amikor a férfiak jártak a kocsmába, máskor volt az „asszonyok ivója”, ekkor ők gyűltek össze. Asszonyivó nap volt a hamvazószerda utáni „zabálócsütörtök” (torkos csütörtök),

amikor a húshagyókeddről megmaradt ételeket fogyasztották el, mert a régi ember ételt még a bolondos farsang idején sem dobott ki.

Régen farsang idején volt a legény- és leányavatás kemény próbája is. Különböző-nem is könnyű- próbákat kellett kiállniuk a fiataloknak azért, hogy a nagylegények vagy nagyleányok közé fogadják őket. A legényeknek természetesen más feladatuk volt, mint a leányoknak.

Zajos multságok voltak a farsangi lakomák, amelyek a régi ember hite szerint elűzték a gonoszt, a telet, és meghozták a tavaszt. Ezért zajoskodtak, mulatoztak az emberek.

Farsang idején az emberek mértéktelenek voltak mindenben.

A régi falu életében a farsang farka előtti csütörtök volt a kocsonyafőző csütörtök. E napon kilencszer kellett jóllaknia mindenkinek kocsonyával. Rosszullétig teleették magukat mindenféle jóval.

A mértéktelen mulatásból a három nap végére, a böjt kezdetére mindenkinek elege lett. Mégis fontos volt, mert ki kell mulatni magunkból a rosszaságot, hogy aztán tisztult lélekkel kezdhessük a 46 napos böjtöt.

1. A hét mely napjaihoz kötődnek a farsang jeles eseményei? (6 p.)

húshagyó

torkos

hamvazó

2. Igaz vagy hamis? A szöveg alapján állapítsátok meg, hogy igazak vagy hamisak az állítások! (10 p.)

A farsang farka három napos, evés-ivás, móka, alakoskodás, tánc ideje.

A kanivó napokon a kocsmában gyűltek össze a férfiak.

Az asszonyok az asszonyivó napon, hamvazószerdán gyűltek össze kocsmázni.

A kocsonyafőző csütörtökön mindenkinek tízszer kellett teleennie magát.

Ebben az időszakban az emberek mindenben nagyon mértékletesek voltak.

3. Számozással tedd helyes sorrendbe a mondatokat! (10 p.)

___ . Kimulatták magukból a rosszaságot, és megtisztult lélekkel kezdtek neki a 46 napos böjtnek.

___ . A farsang idején avatták kemény próbákkal nagyleánnyá, nagylegénnyé a fiatalokat.

___ . Vízkereszt napjától kezdődött a többhetes farsangi időszak.

___ . A böjt kezdetére mindenki megcsömörlött a sok ételtől, mulatozástól.

___ . Zajos multságok voltak a farsangi lakomák, amelyekkel, a régiek hite szerint, elűzték a telet.

4. Pótold a szavakban a j vagy ly betűket! (14 p.)

ivó__a

bő__t

za__oskodtak

Gerge__

o__an

__ános

ga__

korcso__apá__a

__óllaknia

sü__ed

__ukas

5. Hová melyik szó illik? Válaszd ki a helyes megoldást! (20 p.)

legénnyé / legényé   ál / áll   hite / hitte   falu / falú   kelet / kellett

Nehéz próbákkal avatták _____ a fiúkat.

A gyerekek _____arcokat tesznek fel a farsangi multságokon.

A farsangolás három napig tartó evésből-ivásból, mulatozásból _____.

A régiek _____ szerint a zajos multságok elűzik a telet.

Az egyik fiatal azt _____, hogy könnyű lesz a próba.

A mértéktelen mulatozásból a _____ minden tagja kivette a részét.

Fehér _____ konyhákban főzték a rengeteg kocsonyát.

Torkos csütörtökön kilencszer _____ mindenkinek teleennie magát.

Egy-egy multság végét a _____ felől megjelenő nap hirdette.

6. Csoportosítsd a szavakat! (20 p.)

étel	szorgos	farsang	játékos
lakoma	gazdaasszony	zajos	tánc
megtisztult	lélek	gyors	szorgos
próba	kemény	multság	megmaradt
vetélkedő	vidám	próba	farsangi

<i>Ki? Mi?</i>	<i>Milyen?</i>

7. Társítsd a közös neveket a saját nevükkel? (10 p.)

földrész	Gergő
ország	Keleti-Kárpátok
település	Piroska
folyó	Weöres Sándor
hegy	Európa
fiú	Marosvásárhely
lány	Ukrajna
költő	Napsugár
folyóirat	Milka
márkanév	Szeret